

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

NOTAT

Dato: 26. januar 2009
Kontor: Internationalt
J.nr.: 200684050-1222
Sagsbeh.: MDS
Fil-navn: 0119 - Halvårsnotat

INM 290

Orienteringsnotat om væsentlige EU-sager på Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations område, der forventes behandlet under det tjekkiske EU-formandskab i første halvår af 2009

1. Indledning

Tjekkiet overtog EU-formandskabet den 1. januar 2009 for de følgende seks måneder. Under det tjekkiske formandskab er følgende datoer foreløbig planlagt for rådsmøder (retlige og indre anliggender):

- uformelt ministermøde i Prag den 15.-16. januar 2009
- formelt rådsmøde i Bruxelles den 26.-27. februar 2009
- formelt rådsmøde i Luxembourg den 6.-7. april 2009
- formelt rådsmøde i Luxembourg den 4.-5. juni 2009

I det følgende redegøres for forventningerne til arbejdet på Integrationsministeriets område under det tjekkiske formandskab.

2. Generelt

Under det tjekkiske formandskab vil der på Integrationsministeriets område blandt andet ske en opfølgning på og implementering af den europæiske asyl- og indvandringspagt, som blev vedtaget under fransk formandskab.

Kommissionen, formandskabet og medlemslandene vil desuden intensivere forberedelserne med at udarbejde et femårsprogram, det såkaldte Stockholm-program, som til efteråret skal afløse det igangværende Haag-program, der dækker perioden 2005-2009. Det videre arbejde vil bl.a. ske på baggrund af en meddelelse fra Kommissionen, der ventes fremlagt i løbet af foråret 2009.

3. Asyl

Kommissionen fremsatte den 3. december 2008 forslag til ændring af direktiv om modtageforhold og forslag til ændring af Dublin- og Eurodac-forordningerne. Forhandlingerne om disse forslag vil blive påbegyndt under tjekkisk formandskab.

Kommissionen forventes i februar 2009 at fremlægge et forslag vedrørende oprettelse af et EU-støttekontor, der skal have til opgave at styrke det praktiske samarbejde mellem medlemsstaterne på asylområdet. Senere i 2009 forventes der også fremsat forslag om etablering af såkaldte asylekspertteams, der kan udsendes til en medlemsstat, hvis asylsystem måtte være under et særligt pres.

Kommissionen ventes ligeledes i løbet af 2009 at fremlægge forslag til en EU-politik om genbosættelse af flygtninge. Det ventes desuden, at det tjekkiske formandskab arbejder videre med ideen om en samlet plan for håndtering af den irakiske flygtningesituation, herunder vedrørende nærområdebistand, tilbagevenden og genbosætning.

Retsakter på asylområdet er omfattet af det danske forbehold på området vedrørende retlige og indre anliggender. Danmark og Fællesskabet har indgået en parallelaftale, hvorefter Danmark deltager i Dublin- og Eurodac-forordningerne på mellemstatsligt grundlag.

4. Bekæmpelse af ulovlig indvandring og forvaltning af de ydre grænser

Kommissionen udgav den 10. december 2008 sin rapport vedrørende implementeringen af opholdsdirektivet. Formandskabet har berammet en politisk debat på rådsmødet i februar dels med afsæt i Kommissionens rapport, dels med afsæt i de drøftelser, der på dansk initiativ blev igangsat under det franske formandskab i lyset af EF-domstolens dom i sagen C-127-08, Metock m.fl. mod Irland.

Som led i opfølgningen på efterårets drøftelser i Rådet og på Det Europæiske Råd om misbrug og omgåelse af reglerne i opholdsdirektivet forventes Kommissionen i første halvdel af 2009 at komme med en eller flere fortolkende meddelelser om opholdsdirektivets gennemførelse i national ret.

Som et led i bekæmpelse af den ulovlige indvandring, herunder den ulovlige indvandring via Middelhavsområdet, forventes en fortsættelse af det arbejde, der allerede er iværksat, ikke mindst vedrørende Frontex' opgaver og samarbejdet med tredjelande (EU's migrationsstrategi).

Endvidere forventes det indledende arbejde med ideerne om at etablere et fælles ind-/udrejsesystem (entry/exit system) til registrering af tredjelandstatsborgere, der krydser EU's ydre grænser, og muligheden for forhånds-registrering af hyppigt rejsende tredjelandstatsborgere (Registered Travellers Program/RTP) fortsat under tjekkisk formandskab. For så vidt angår ideen om oprettelse af et europæisk grænseovervågningssystem (Eurosur) og forslag om et elektronisk system for rejsetilladelser for visumfri tredjelandstatsborgere

(ESTA) er Kommissionen anmodet om at afrapportere om resultaterne af det foreløbige arbejde i første halvår 2009.

Formandskabet forudser desuden en drøftelse af den tredje årlige rapport om illegal indvandring i slutningen af den tjekkiske formandskabsperiode.

Retsakter vedrørende grænsekontrol er omfattet af forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender, men idet retsakter på dette område udgør en videreudvikling af Schengen-reglerne, kan Danmark deltage på mellemstatsligt grundlag, jf. artikel 5 i Protokollen om Danmarks Stilling. Danmark deltager på denne baggrund i Frontex' arbejde på mellemstatsligt grundlag.

5. Visum

På visumområdet ventes arbejdet med at få sammenskrevet alle Schengen-visumreglerne i en samlet retsakt, nemlig Visumkodeksen, afsluttet i første halvår 2009. Visumkodeksen vil dog også komme til at indeholde nye bestemmelser, herunder om repræsentationsaftaler og det lokale Schengen-samarbejde.

For så vidt angår visuminformationssystemet (VIS) forventes der af tekniske grunde taget beslutning om en udskydelse af ibrugtagningen af VIS til omkring årsskiftet 2009-10. VIS vil blive trinvist udrullet globalt til Schengen-landenes diplomatiske repræsentationer over en periode på to år. Udrulningstakten fastsættes på baggrund af risikoen for ulovlig indvandring, trusler mod medlemsstaternes indre sikkerhed og den realistiske mulighed for at indsamle biometriske data fra alle lokaliteter i den pågældende region. Udrulningen vil efter alt at dømme starte i Nordafrika.

Der ventes også fremsat forslag om etablering af et IT-agentur med ansvar for driften af Schengen-informationssystemet, visuminformationssystemet og Eurodac i begyndelsen af 2009.

På grund af forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender deltager Danmark ikke i vedtagelsen af visumkodeksen og VIS. Da disse retsakter udgør en videreudvikling af Schengen-reglerne, kan Danmark deltage på mellemstatsligt grundlag, jf. artikel 5 i Protokollen om Danmarks Stilling. Danmark har truffet afgørelse om deltagelse i VIS.

6. Indvandring og integration

Også i det første halvår af 2009 vil der være forhandlinger om forslag fra Kommissionen vedrørende arbejdskraftindvandring til EU. Forslag til direktiv om højt kvalificeret arbejdskraft (Blue Card) og forslag til rammedirektiv om en enstrenget opholdstilladelse og rettigheder forventes formelt vedtaget under det tjekkiske formandskab.

I marts 2009 forventes Kommissionen at fremsætte to nye direktivforslag om henholdsvis sæsonarbejdere samt forslag, der regulerer indrejse- og opholdsbetingelserne for lønnete praktikanter og udstationerede medarbejdere (intra-corporate transferees).

Forslagene er omfattet af det danske forbehold for retlige og indre anliggender.

På integrationsområdet forventer det tjekkiske formandskab, at det første møde i det nye europæiske integrationsforum med deltagelse af repræsentanter fra det civile samfund vil kunne afholdes i første halvår 2009. Formandskabet vil endvidere aktivt støtte udgivelsen af den tredje europæiske håndbog om integration og fortsætte arbejdet med at udvikle fælles indikatorer og mål for god integration.

7. Eksterne relationer vedrørende migration

Det tjekkiske formandskab har den eksterne dimension og særligt spørgsmålet om migration og udvikling som en prioritet på området for retlige og indre anliggender.

Formandskabet vil bl.a. afholde en ministerkonference om migration og udvikling den 27.-28. april 2009 med deltagelse af EU-medlemslande samt EU's nabolande ved de østlige og sydøstlige grænser. Formandskabet vil desuden arbejde videre med at sikre en effektiv gennemførelse af de iværksatte aktiviteter inden for EU's migrationsstrategi (Global Approach), f.eks. pilotmobilitetspartnerskaber og EU-missioner til tredjelande.

Kommissionen forventes i løbet af foråret at komme med en evaluering af de regionale beskyttelsesprogrammer (Regional Protection Programmes).